

צא וילמד מה בקש לבן הארמי לעשות ליעקב אבינו, שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ולכן בקש לעקור את הכל.

בראשית פרק לא

- (מג) ויען לבן ויאמר אל יעקב הכנות בנתי והבנים בני והצאן צאני וכל אשר אתה ראה לי הוא ולבנתי מה אעשה לאלה היום או לבניהן אשר ילדו:
- (מד) ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה לעד ביני ובינך:
- (מה) ויקח יעקב אבן וירימה מצבה:
- (מו) ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים ויקחו אבנים ויעשו גל ויאכלו שם על הגל:
- (מז) ויקרא לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא לו גלעד:
- (מח) ויאמר לבן הגל הזה עד ביני ובינך היום על כן קרא שמו גלעד:
- (מט) והמצפה אשר אמר יצף ה' ביני ובינך כי נסתר איש מרעהו:
- (נ) אם תענה את בנתי ואם תקח נשים על בנתי אין איש עמנו ראה אלהים עד ביני ובינך:
- (נא) ויאמר לבן ליעקב הנה הגל הזה והנה המצבה אשר יריתי ביני ובינך:
- (נב) עד הגל הזה ועדה המצבה אם אני לא אעבר אליך את הגל הזה ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה ואת המצבה הזאת לרעה:
- (נג) אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו בינינו אלהי אביהם וישבע יעקב בפחד אביו יצחק:

מדרש תנחומא (ורשא) פרשת ויצא (סימן יג)

(יג) השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב ועד רע, מכאן אנו למדין שזכות מלאכה עומדת במקום שאין יכול זכות אבות לעמוד, שנאמר לולי אלהי אבי אברהם וגו' א"כ לא עמדה לו זכות אבותיו אלא לשמירת ממנו את עניי ואת יגיע כפי ראה אלהים ויוכח אמש שהזכירו מהרע לו בזכות יגיע כפיו למד שלא יאמר אדם אוכל ואשתה ואראה בטוב ולא אטריח עצמי ומן השמים ירחמו, לכך נאמר ומעשה ידיו ברכת (איוב א), צריך לאדם לעמול ולעשות בשתי ידיו והקב"ה שולח את ברכתו, ויחר ליעקב וירב בלבן ויאמר מה פשעי ומה חטאתי, אמרו קפדנותם של אבות ולא פיוסין של בנים, כתיב ויחר ליעקב וירב בלבן ראה מה אמר ליה בחרות אפו לא א"ל אלא מה פשעי ומה חטאתי, ואלו דוד בפיוסו שלא אבה לשלוח יד בשאול, כתיב (שמואל א כ"ו) כי אם ה' יגפנו או יומו יבא ומת או במלחמה ירד ונספה, עד הגל הזה זש"ה ותלחץ רגל בלעם אל הקיר (במדבר כב), הגל הוא הקיר לפי שעבר בלעם את השבועה שנשבע ליעקב שנאמר אם לא תעבור את הגל הזה ואת המצבה הזאת לרעה, ובלעם זה לבן שנאמר ארמי אוכד אבי (דברים כ), ועל שבקש לכולת ישראל נקרא ארמי שנאמר ולכה זועמה ישראל לכך נפרע הקיר ממנו לפי שהוא העד על השבועה כדכתיב יד העדים תהיה בו בראשונה (דברים יז), וישבע בפחד אביו יצחק, ח"ו לא נשבע אותו צדיק בשמו של מלך אלא בחיי אביו כאדם הרוצה לאמת דבריו ואומר חי אבא אם אעשה זאת, ואף אותה שבועה לא נשבע לולי הפחד כדכתיב בן יכבד אב (מלאכי א).

תרגום יונתן במדבר (פרק כב)

(ה) ושדר עזגדין לות לבן ארמי הוא בלעם דבעא למבלוע ית עמא בית ישראל בר בעור דאיטפש מסוגעי חכמתיה ולא חס על ישראל זרעא דבני בנתייה ובית מותביה בפדן היא פתור על שמייה פתיר חלמיא והיא מתבניא בארם דעל פרת ארע דפלחין וסגדין ליה בני עמא למקרי ליה למימר הא עמא נפק ממצרים והא חפא ית חזוא דארעא והוא שרי מן קבלי:

<p>בראשית (פרק לא)</p> <p>(כד) ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלם הלילה ויאמר לו השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע:</p> <p>בראשית (פרק ל)</p> <p>(כז) ויאמר אליו לבן אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי ויברכני ה' בגללך:</p>	<p>במדבר (פרק כג)</p> <p>(ז) וישא משלו ויאמר מן ארם ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם לכה ארה לי יעקב ולכה זעמה ישראל:</p> <p>במדבר (פרק כד)</p> <p>(א) וירא בלעם כי טוב בעיני ה' לברך את ישראל ולא הלך כפעם בפעם לקראת נחשים וישת אל המדבר פניו:</p>
---	--

במדבר (פרק לא)

(טז) הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם למסר מעל בה' על דבר פעור ותהי המגפה בעדת ה':

פסחים (קטז).

מתחיל בגנות ומסיים בשבח מאי בגנות? רב אמר: מתחלה עובדי עבודת גלולים היו אבותינו. [ושמואל] אמר: עבדים היינו.